

Kort om statistiken (KoS)

Statistikens ändamål och innehåll

Bakgrund

Vid FN:s toppmöte den 25 september 2015 antog världens regeringar Agenda 2030 för hållbar utveckling. Det innebär att de åtagit sig att fram till år 2030 leda världen mot en hållbar och rättvis framtid.

Länderna lovade också att ta ansvaret för att följa upp agendan på nationell, regional och global nivå. SCB ansvarar för samordning av den statistiska uppföljningen av hur Sverige lever upp till målen i Agenda 2030.

Agendan innehåller 17 globala mål och 169 delmål vilka syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser.

De 17 globala hållbarhetsmålen är följande:

- Mål 1 är att avskaffa all form av fattigdom och är uppdelat i 7 delmål.
- Mål 2 handlar om att avskaffa hunger och är uppdelat i 8 delmål.
- Mål 3 är att säkerställa att alla kan leva ett hälsosamt liv och verka för alla människors välbefinnande och är uppdelat i 13 delmål.
- Mål 4 är att säkerställa en god utbildning för alla och är uppdelat i 10 delmål.
- Mål 5 är att uppnå jämställdhet, och alla kvinnors och flickors egenmakt och är uppdelat i 9 delmål.
- Mål 6 är att säkerställa tillgång till rent vatten och sanitetsförvaltning för alla och är uppdelat i 8 delmål.
- Mål 7 är hållbar energi för alla och är uppdelat i 5 delmål.
- Mål 8 är att verka för anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt och är uppdelat i 12 delmål.
- Mål 9 handlar om hållbar industri, innovationer och infrastruktur och är uppdelat i 8 delmål.
- Mål 10 är att minska ojämlikheten inom och mellan länder och är uppdelat i 10 delmål.
- Mål 11 handlar om hållbara städer och samhällen och är uppdelat i 10 delmål.
- Mål 12 är att främja hållbara konsumtions- och produktionsmönster och är uppdelat i 11 delmål.
- Mål 13 är att bekämpa klimatförändringen och är uppdelat i 5 delmål.

- Mål 14 är att bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt och är uppdelat i 10 delmål.
- Mål 15 handlar om ekosystem och biologisk mångfald och är uppdelat i 12 delmål.
- Mål 16 handlar om fredliga och inkluderande samhällen och är uppdelat i 12 delmål.
- Mål 17 är att stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling och är uppdelat i 19 delmål.

För respektive delmål finns ett antal utvalda hållbarhetsindikatorer som ämnar följa upp delmålet. Mer information om de 17 globala målen och delmålen för hållbar utveckling finns på regerings hemsida, www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/17-globala-mal-for-hallbar-utveckling/.

På global nivå finns en indikatorslista framtagen av FN. I Sverige finns en nationell indikatorslista som innefattar de globalt beslutade indikatorerna och nationella indikatorer som avser komplettera uppföljningen utifrån den nationella kontexten. För att framställa statistiken hjälps ett stort antal myndigheter och nationella organisationer åt.

Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att följa upp Sveriges genomförande av Agenda 2030. Indikatorerna för hållbar utveckling används för att följa upp de 17 globala hållbarhetsmålen. På global nivå följs målen upp med hjälp av drygt 230 indikatorer. På nationell nivå används ytterligare ett 50-tal nationellt anpassade indikatorer. Indikatorerna är numrerade efter vilka delmål som de förväntas följa upp.

Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken har många användare. Beslutsfattare, media, forskare och allmänheten är några exempel. Indikatorerna används som underlag för evidensbaserat beslutsfattande, avancerad analys och bidrar till transparens om hur agendan följs upp.

Statistikens innehåll

Hållbarhetsindikatorerna är en uppsättning indikatorer som bidrar till en beskrivning av Sveriges genomförande av agendan. Indikatorerna är av mycket varierande slag då agendans mål och delmål skiljer sig åt. Målstorheterna som skattas är därför också av mycket varierande slag, men alla relevanta för att följa upp agendan. Det kan till exempel handla om andelen av befolkningen som riskerar fattigdom eller social utestängning, kvinnors nettoinkomst som andel av mäns nettoinkomst, spädbarnsdödlighet, andelen förnybar energi eller konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser.

Objekt, population och variabler

För respektive hållbarhetsindikator finns en intresse- och en målpopulation. I vissa fall stämmer dessa överens och i vissa fall finns skillnader. I de fall intresse- och målpopulation skiljer sig åt beror det ofta på att data inte finns tillgänglig för intressepopulationen. Intressepopulationen kan exempelvis vara alla samtliga olyckor, skador och dödsfall i vägtrafiken ett visst år. Eftersom det kan vara svårt att få tag på alla personer som har varit med i en eller flera sådana incidenter ett visst år så används istället uppgifter om de olyckor, skador och dödsfall som polisen rapporterat om till Transportstyrelsen (enligt Kungörelse 1965:561 om statistiska uppgifter angående vägtrafikolyckor). För varje indikator finns också målobjekt och observationsobjekt. Målobjekt kan exempelvis vara olyckor, skador, dödsfall, personer, elever, företag, arbetsställen och markytor. Till stor del stämmer målobjekt och observationsobjekt överens. I detta fall är målobjektet och observationsobjektet det samma – de inrapporterade olyckorna, skadorna och dödsfallen.

Intresse- och målvariabler skiljer sig mellan hållbarhetsindikatorerna. Variablerna bestäms utifrån vad som är relevant för respektive mål och delmål. Exempel på variabler är kön (ex. kvinnor/flickor och män/pojkar), ålder (ex. 16-29 år, 30-49 år, 50-64 år) utbildningsnivå (ex. förgymnasial, gymnasial och eftergymnasial utbildning), inkomst (ex. disponibel inkomst) och arbetskraftstillhörighet (ex. i arbetskraften, sysselsatta, arbetslösa, ej i arbetskraften). Bedömningen är att målvariabler och observationsvariabler för respektive hållbarhetsindikator till stor del överensstämmer.

Information om statistikens framställning

En hållbarhetsindikator kan vara baserad både på kvantitativ eller kvalitativ information. Den kan till exempel tas fram genom att kombinera flera olika datakällor med redan befintlig statistik eller använda sig av mer avancerade metoder. Ibland görs vissa specialbearbetningar av redan framtagna statistik. Oftast görs detta för att kunna möta användares informationsbehov genom att redovisa statistiken enligt andra redovisningsgrupper.

Vissa hållbarhetsindikatorer baseras på officiell statistik och för vissa indikatorer används data eller statistik utanför det nationella officiella statistiksystemet. De statistiska måtten för hållbarhetsindikatorerna skiljer sig åt men det rör sig ofta om antal och andelar.

Respektive hållbarhetsindikator redovisas uppdelat i olika redovisningsgrupper. Det kan till exempel vara olika åldersindelningar eller svensk eller utländsk bakgrund. Ambitionen är att hållbarhetsindikatorerna ska följa riktlinjen för könsuppdelad statistik och de allra flesta indikatorer redovisas indikatorerna

uppdelat på kön. Mer information om riktlinjerna för könsuppdelad statistik finns här,

https://www.scb.se/contentassets/0cd92207266d40eb8829244d51d90b94/riktlinjer-och-stod-vid-tillampningen-av-14--statistikforordningen_190430.pdf.

Information om statistikens kvalitet

Tillförlitlighet

Som tidigare nämnt så är den redovisade statistiken uppbyggd genom ett stort antal hållbarhetsindikatorer. Hur väl de redovisade indikatorerna skattar sina målstorheter skiljer sig åt. För mer information om kvaliteten hos respektive hållbarhetsindikator finns en mer detaljerad dokumentation *Indikatorns framställning och kvalitet*, se länkar under rubriken Dokumentation nedan. I *Indikatorns framställning och kvalitet* ska indikatorns tillförlitlighet redovisas. Information om hur väl indikatorn beskriver det den avser följa upp, tillsammans med en redogörelse för de osäkerhetskällor som påverkar tillförlitligheten, ombes lämnas. Även osäkerhetsmått redovisas om sådana tas fram.

Indikatorerna i den nationella indikatorlistan ska följa upp de globala hållbarhetsmålen. För många av indikatorer finns inte officiell statistik. Därför används också data och statistik som inte återfinns i systemet för den officiella statistiken. Myndigheter, som inte är statistikansvariga myndigheter enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken, ansvarar för dessa data och statistik. Kvaliteten för respektive hållbarhetsindikator värderas mot dess ändamål oavsett vilken statistik eller datamaterial som används.

Om områden i agendan identifieras, som i dagsläget inte följs upp med hjälp av hållbarhetsindikatorerna i den nationella indikatorlistan, justeras den nationella indikatorlistan för att täcka upp även dessa områden. För vissa indikatorer saknas underlag för att skatta målstorheten. Arbete pågår kontinuerligt för att förbättra täckning.

Det är svårt att uttala sig om tillförlitligheten på en total nivå, men under framställningen av hållbarhetsindikatorerna finns en restriktiv hållning för att använda sig av statistik som saknar osäkerhetsmått eller bedömningar av osäkerheten. Syftet med statistiken är att följa upp Sveriges genomförande av agendan och det bedöms vara möjligt genom de hållbarhetsindikatorer som tas fram, detta trots att det fortfarande finns luckor i statistiken där vissa hållbarhetsindikatorer av olika skäl inte kan tas fram.

Jämförbarhet och sammanvändbarhet

För de flesta indikatorer används samma källor över tid och jämförbarheten över tid är därför god. Om större ändringar görs för

respektive indikator ska detta anges i dokumentationen Indikatorns framställning.

De olika hållbarhetsindikatorerna baseras på flera olika underliggande undersökningar och datakällor. Att jämföra statistik som hämtats från olika källor behöver göras med försiktighet. Definitioner och begrepp kan skilja sig mellan olika undersökningar och datakällor.

Många hållbarhetsindikatorer dock kan användas tillsammans. För mer information om sammanvändbarheten för respektive hållbarhetsindikator hänvisas till dokumentationen Indikatorns framställning och kvalitet

Tillgänglighet

Tillgång till statistiken

På SCB:s webbsida finns en temaingång om Agenda 2030, scb.se/agenda2030. Där tillgängliggörs hållbarhetsindikatorerna och information om de globala målen. Ytterligare finns en rad rapporter samlade under [Analyser och redovisningar \(scb.se\)](#).

Dokumentation

Mer information om respektive hållbarhetsindikator finns i dokumentationen *Indikatorns framställning och kvalitet*, se länkar nedan för respektive mål.

- Mål 1:
https://scb.se/contentassets/9dce1f6bb35d48a79b68d0d766a309e0/metadata_mal_1_2021.pdf
- Mål 2:
https://scb.se/contentassets/9dce1f6bb35d48a79b68d0d766a309e0/metadata_mal_2_2021.pdf
- Mål 3:
https://scb.se/contentassets/9dce1f6bb35d48a79b68d0d766a309e0/metadata_mal_3_2021.pdf
- Mål 4:
https://scb.se/contentassets/9dce1f6bb35d48a79b68d0d766a309e0/metadata_mal_4_2021.pdf
- Mål 5:
https://scb.se/contentassets/9dce1f6bb35d48a79b68d0d766a309e0/metadata_mal_5_2021.pdf
- Mål 6:
https://scb.se/contentassets/9dce1f6bb35d48a79b68d0d766a309e0/metadata_mal_6_2021.pdf
- Mål 7:
https://scb.se/contentassets/9dce1f6bb35d48a79b68d0d766a309e0/metadata_mal_7_2021.pdf

- Mål 8:
https://scb.se/contentassets/9dce1f6bb35d48a79b68d0d766a309e0/metadata_mal_8_2021.pdf
- Mål 9:
https://scb.se/contentassets/9dce1f6bb35d48a79b68d0d766a309e0/metadata_mal_9_2021.pdf
- Mål 10:
https://scb.se/contentassets/9dce1f6bb35d48a79b68d0d766a309e0/metadata_mal_10_2021.pdf
- Mål 11:
https://scb.se/contentassets/9dce1f6bb35d48a79b68d0d766a309e0/metadata_mal_11_2021.pdf
- Mål 12:
https://scb.se/contentassets/9dce1f6bb35d48a79b68d0d766a309e0/metadata_mal_12_2021.pdf
- Mål 13:
https://scb.se/contentassets/9dce1f6bb35d48a79b68d0d766a309e0/metadata_mal_13_2021.pdf
- Mål 14:
https://scb.se/contentassets/9dce1f6bb35d48a79b68d0d766a309e0/metadata_mal_14_2021.pdf
- Mål 15:
https://scb.se/contentassets/9dce1f6bb35d48a79b68d0d766a309e0/metadata_mal_15_2021.pdf
- Mål 16:
https://scb.se/contentassets/9dce1f6bb35d48a79b68d0d766a309e0/metadata_mal_16_2021.pdf
- Mål 17:
https://scb.se/contentassets/9dce1f6bb35d48a79b68d0d766a309e0/metadata_mal_17_2021.pdf